Suomen ympäristökeskus SYKE /
Finnish Environment Institute / Finlands miljöcentral
Latokartanonkaari 11
00790 HELSINKI,
FINLAND

Asiantuntijalausunto

27.11.2018 SYKE-2018-J-228

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Pyyntö 19.11.2018
Käsittely 28.11.2018 klo 9.30

HE 114/2018 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi muuntogeenisen organismin viljelyn rajoittamisesta

Suomen ympäristökeskus (SYKE) on aiemmin (23.2.2018) antanut lausunnon esityksestä muuntogeenisten organismien viljelyn rajoittamisesta. Lausunnossa tehdyt ehdotukset on huomioitu käsillä olevassa esityksessä ja muutoinkin esitys on valmistelun edetessä selkiytynyt monelta osin. SYKE arvioi esitystä lähinnä luonnontieteellisistä lähtökohdista ja kiinnittäen erityisesti huomiota esityksen ympäristövaikutuksiin. Lisäksi SYKE kiinnittää huomiota siihen, että esitetyn sääntelyn toimeenpanossa valvonnan merkitys voi olla suuri.

Mikäli viljelyä säänneltäisiin esityksen mukaisella tavalla, muuntogeenisten kasvien viljelyllä tulisi olemaan todennäköisesti vain vähäisiä vaikutuksia ympäristöön. Tällä hetkellä Suomessa ei viljellä muuntogeenisiä organismeja ja paineet viljelyn aloittamiseksi ovat vähäiset. Esitys mahdollistaisi harkintaperusteisen päätöksenteon, jossa mm. ympäristönäkökulmat voidaan tapauskohtaisesti ottaa huomioon yksittäisiä päätöksiä valmisteltaessa.

Vähäinen huomio kiinnittyy termien ”muuntogeeninen organismi” ja ”muuntogeeninen kasvi” käyttöön esityksessä. Esityksen sisältö koskee muuntogeenisten kasvien viljelyä, vaikka jo esityksen nimessä puhutaan muuntogeenisistä organismeista. Sana ”organismi” viittaa kuitenkin kaikkiin eliöryhmiin (kasvikunta, eläinkunta, sienikunta, mikro-organismit, jne.). Selvyyden vuoksi lain tavoite ja soveltamisala pitäisi olla selkeästi rajattu. Nyt lain soveltamisalan ymmärtäminen edellyttää taustalla oleviin viittauksiin perehtymistä. Soveltamisalaa koskeva 1§ tulisi sisältää lause, jossa sisällöllisesti todetaan, että lain soveltamisala koskee vain viljeltyjä kasveja.

Lausunnon on valmistellut SYKEn biodiversiteettikeskuksen johtaja Petri Ahlroth.